

Στροφή:

"Ομως καὶ σύ, ὃ ταλαιπωρε καὶ ὡς κακοπαντρεμένες Γαμπρὲ τῶν Βασιλεάδων μας τῶν διτυχῶν, σὺ φέρεις Τὰ τέκνα σου στὸν δλεθρό καὶ, δίχως καν νὰ ξέρης, Τῆς νύφης σου τὸ θάνατο πικρό, δυστυχισμένες Σύ, τόσο ἀπὸ τὴ μοιρά σου τὴ μαύρη πλανεμένες!

"Αντιστροφή:

Μ' ἄνεστενάκω πάλι! ἔγώ καὶ ἀναστενάκω πάλι,
"Ω χροιρέ μάνια τῶν παιδιῶν, σκεπτόμενη, τὸν πόνο
Ποὺ δοκιμάζει σου ἡ καρδιά γιὰ τῶν παιδιῶν τὸ
[φόνο],
Νὰ ἐκδικηθῆῃ τὸν θνήτον σου στὴν ἕρμην, σου ἀγκάτη
Ποὺ στᾶχει παρατίσσει,
Μ' ἀλλη γυναικα θύλαντας παράνομη νὰ ζήσῃ!

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

(Συνέγεια)

ΚΛΟΚΟΒΑ ΚΑΙ ΒΑΡΑΣΟΒΑ

"Ετοι βγήκαμε ἀπὸ τὴν Ναυπακτία ποὺ καθὼς παρατίησε ἡ Καρκαβίτσας (Κράδερα. Έστια 1890) δὲν έχει καλά καὶ δμορφα μέρη.

"Αλλ' ὅταν βγαίνεις ἀπὸ τὸν Καρινθιακὸ πηγαίνοντας πρὸς τὴν Πάτρα καὶ εἶναι ὅμηλη δεξιά, τότε βλέπεις νὰ προβάλλουν στρογγυλὰ καὶ γραινὰ σὰν μαστοὶ γιγάντων μέσος στὴ θάλασσα τὰ δυό αὐτὰ βουνά. ἡ Κλόκοβα καὶ ἡ Βαράσοβα, ποὺς φαίνεται καὶ ἡπὸ τὴν Πάτρα σὰν ζωγραφιά, μάλιστα δὲν ὁ ήλιος βασιλεύει καὶ τῆς ρίγηνει ἀκτίνες.

"Η Βαράσοβα, καθὼς μοῦ εἴπαν, εἶχε ἀλλοτε πολλὲς σκῆτες ἐκκλησάκια καὶ προσκυνητάρια καὶ μοναχούς. "Ητανει ἔνα μικρὸ "Άγιο δρός.

"Ἐφευγα γιὰ τὸν Μοριά, ἀρήνοντας πίσω μου τὰ Κράδερα, τὰ δύοια φαίνεται δὲν ὀνομάζοθεν καὶ ἔτοι ἀπὸ μιὰ τοποθεσία, ποὺ γινόταν πανηγύρι καὶ συνάθροισι τῶν γερόντων, ἀπένω ἀπὸ τὸ χωριό Γρηγόρη, ψηλὰ στὴν Όμαλεια, δην λέγεται Τοῦ Κράδερα.

Στὸ νοῦ μου μέσα κάτι ἀδριστες εἰκόνες γύριζαν

") Η ἀρχή του στὸ 112 φύλλο τοῦ «Νομᾶ».

τοὺς ψηραφόρους. Τὶ ἐλέγαμε; "Α, γιὰ τὴ Μίρθα. Καθεῖστε, θεῖς. "Οπου κι ἀν εἶναι θάρσει κι ὁ Ἀριστείδης.

"Ο Κωσταντίνος. Ξέρετε το, ἀν πείτε τίποτα τ' Ἀριστείδης γιὰ χωρισμούς, δὲν θὰ ξαναπατήσω πλέον ἑδό.

"Η Ἐλένη. Δέ λέμε, καλέ. Μεταξὺ μας τα λέμε. Καθείστε, σᾶς παρακαλῶ (ὁ Συνταγματάρχης καθέται). Νά μη συζητήσουμε, δι, τι ὀκούμε; Δυπούμαστε κατάκερδα ναν τὰ βλέπουμε ἔτσι...

"Ο Συνταγματάρχης. Δὲν έχει τίποτα, σᾶς λέω. Αὐτά, ποὺ κάνει, εἶναι καρώματα καὶ χάδια. Νάξια κατατάξειντε;

"Η Ἐλένη. Μὰ τὶ νόστιμη, εἴταν ὅμα μὲ πῆρε μαστικά ἀπὸ τὸ γέρι νὰ μοῦ δεῖξεις ἔνα ποτήρι νερό. Τζυασσα, σᾶς ἥρκιζουμει, στὴν ἡργά. Ξέρεις, μοῦ λέσι, ἐδώ βλέπεις ὅλη τὴν περίοδο τῆς γῆς. Φαντάσου πώς θὰ εἶναι τὸ νερό μετὰ πάντας γιλιάδες χρόνια... Θὰ εἶναι πυκνότερο, βαρύτερο καὶ θολώτερο. Κι ἀξέρνα, μοῦ λέσι, ηθελες νὰ ξαναγενέσουν μετὰ πάντας γιλιάδες χρόνια; Ἔγω, μοῦ λέσι, ξινήσια ηθελω νὰ πέθινα στὴ στιγμή καὶ νὰ γανόμουν γιὰ πάντα Ζωή; τι ὥραιο καμάρι πούχες; "Ει μάτια μου, νὰ μὴ σὲ χίσω καὶ χίσεις ἡ Βενετία βελόνι.. Κ' ἔνω τῆς κάνω. Μά γιατί; δὲ σάρεσεις η Ζωή; Τι σου λείπεις ἔσνεις; Μὲ κοίταξε κατάματα καὶ μοῦ λέσι: ἔλε καημένη; καὶ καθήσεις πάλι στὴ θέση τῆς λέγοντας: un deux trois cinq cent quatorze! Un deux trois

καὶ τὸ στόμα μου ἐπαναλάβενε δυὸς τραγούδια ποὺ μοῦ είχαν ἐγγυτωπωθῆ πολὺ. Τὸ ἔνα λέσι γιὰ μιὰ γιγιτόνισσα ώρατα.

Στάζουν τὰ κερχιμίδια σου—
μαρύρα εἰν' τὰ μάτια, φρύδια σου—
Στάζει: κέμει ἡ καρδοῦλα μου,
γλυκειὰ γειτονοπούλα μου.
Γειτονοπούλα μου νὰ ζῆς
νὰ σέρωτήσω νὰ μοῦ εἰπῆς,
ποὺ δέντρο κάνει τὸν ἀνθό,
ποὺ κέρη τὸν καλὸ ὑγιό;
Μηλίτσα κάνει: τὸν ἀνθό,
Λειτίτσα τὸν καλό τὸν γυρό.

Τὸ ἀλλο λέσι γιὰ ζηνα παλληκάρι ποὺ θελει νὰ πάρῃ στὸν πόλεμο τοῦ Μοριά ἀπὸ τὴν πατρίδα του τὴν Ρούμελη καὶ μιλεῖ μὲ τὴν καλή του.

Γεωργη μ' τὶ συναρπίζεσαι τὶ βάνεις τόρματά σου;
—Θέλω νὰ πάω στὸ Νιόκαστρο ποὺ γίνονται σὲ πολέμοι,
Μὰ πάλι συλλογίζομαι καὶ πάλι συλλογοῦμαι
·Αν μὲ σκοτώσουν τάρφαν ποιὸν θάρχω νὰ μὲ κλάψῃ;
—Γεωργη μ' σὲ κλαίνεις οἱ φίλοι σου κ' οἱ ἀδελφοποιοί σου
Κι ἀπὸ κοντά σὲ κλαίνεις κ' ἔγω κρυψάς ἀπὸ τοὺς δικούς μου.

"Η ιστορία λέσι δηι στὸν αὐτόδησ σκοτώθηκε ἀλλὰ δὲν μαρτυρεῖ ἀν τὸν ἔκλαψε καὶ ἡ κύρη.

Η ΛΙΑΡΙΖΑ

Μπαίνοντας στὴν Δωρίδα πρέπει νὰ ξέρῃς δηι ἡ ἐπαρχία ὅλη συγκεντρώνεται σὲ τρία πράγματα :

Βαρδούσια, Μόρυος, πολύμνια. Τὸ μέρος αὐτὸ δὲν ἔταν περιζήτητο, οὔτε ἐπιτήδειο γιὰ πολεμικὲς ἐνέργειες, οὔτε πέρχομα, γιαύτο δὲν ἔχει πολλὴ ἴστορία. Μόνο ἡ Ἀρτοτίνα μὲ τὸν Σαφάκα της καὶ τὸν Διάσκο ξεχωρίζει. "Αλλὰ τὸν τελευταῖο ζητάει νὰ τῆς τόγε παρηγή η Μουσουνίτσα τῆς Φωκίδος. Ήτα ποδεμε γιαύτο.

"Οταν πρωτοπάτησα στὴν Δωρίδα, μὲ ἔνα παιδάκι ἀπὸ ἔκει ὅδηγό, τόβαλα καὶ μοῦ διηγήθηκε διάφορες ιστορίες καὶ τέλος μοῦ εἴπε γιὰ ἔνα πουλί ποὺ τὸ λένε Λιάριζα. Αὐτὸ εἶναι δ καρυδαλός καὶ ἔχει πολλὰ ὄντοματα ἔδω στὸ ἐλληνικό.

"Ετοι μοῦ περίγραψε τὶς συνήθειες καὶ τὸ τραγούδι τοῦ πουλιού τοῦ Σέλλευ, στὸ μυνο τοῦ ὄποιου μεταφρασμένον τόσον ώρατα ἀπὸ τὸν Ἀργύρη Εφταλιώτη μποροῦμε νὰ ἐντυφωνημε κι ὅσοι δὲν ξερούμε Αγγλικά.

Καθὼς ὁ ποιητής, καὶ τὸ παιδάκι διέκρινε μιὰ χαρὰ μέσα στὸ ἀδιάκοπο ἀνέβασμα τοῦ καρυδαλού πρὸς τὰ ὄψη:

"Η Λιάριζα, δηι σὰν τάηδόνι ποὺ κάθεται καὶ

cinq cent quatorze!.. Καὶ γελοῦσε μὲ τὴν Κάκια σὲ δαιμονισμένη.

"Ο Κωσταντίνος. Ηάντα τὸ πράγμα εἶναι δυτικός.

"Ο Συνταγματάρχης. Δὲν θὰ τὴν πάρεις ἔσυ, παῖδι μου! Ἔκεινο, ποὺ θὰ τὴν πάρεις, τοῦ ἀρέσεις. Κατάλαβες;

"Ο Κωσταντίνος. Ήλναι ηδερφός μου ἔκεινος, θεῖς, κ' ἔχω καθήκον νὰν τοῦ ἀνοίξω τὰ μάτια, ἀν αὐτὸς ἐρωτευμένος τὰ κρατεῖ κλοιοτά.

"Ο Συνταγματάρχης (μὲ θυμό). "Αν ξέρεις ποιὰ εἶνε τὰ καθήκοντά σου ἔσυ, νὰ μοῦ ξερίζουμε ἐμένα τὸ μουστάκι ἀλήθεια καὶ ἀλήθεια!..

"Ο Κωσταντίνος (συγχρατημένος πάντα). "Αν ξέρω ἡ δηι είμπαρούν, πιστεύω, νὰν τὸ φανερόσουν ἀλλοι.

"Ο Συνταγματάρχης (τηρούντας). Τί θίλεις, σὲ παρρκαλῶ; Καυγά θίλεις; θίλεις τὰ σπεριόνια μου! Ήγώ σάρινα καὶ θεύγω. Χαίρετε.

"Η Ελένη. Θεῖς! Θεῖς!.. (υπαίνοντας τὴν πόρτα). Δὲν φεύγετε, θεῖς. Ακούτε τὸν Κωσταντίνο, ποὺ τὰ λέσι ἔτσι; "Εγώ ξέρω, πώς αὐτὸς πρώτος δὲν θίλει τὴ διάλυση τοῦ γάμου. Δὲν εἶναι ἔτσι, Κωσταντίνο; ..

"Ο Κωσταντίνος. Μὰ καὶ τὶ μοῦ περνάεις ἐμένα, Ηλένη; Θυμόνιεις ἡ θείας γιατί συζητάμε.

"Η Ελένη. Καθήστε τόρα, θεῖς. Ακούω τὴν πόρτα. "Ο Αριστείδης θίλει... Κεφήστε, σὲ παρακαλῶ.

"Ο Συνταγματάρχης. Υποσχεθεῖτε μου, πώς δὲν θὰ

λαλάει σὲ χαντακάκες τουφωτὸ ἀπὸ κλαρίσ, οὐδὲ σὰν τρυποφράκτης ποὺ φτιάνει τὴ φωλιά του ἢ σὲ σκούπης ἡ σὲ καλύβα, ποὺ πρὶν νὰ μπῇ μέσα κάθεται σὲ καμπιά κλαλοῦλα, τριτσοβολεῖ λιγάκι νὰ δῆ μὴ τὸ τράνε, καὶ οὐπ! τρουπώνει στὴ φωλιά, ἀπὸ τὰ πλάγια πάντα, γιατὶ ἀπ' ἔκει κάνει τὴν τρούπα...

"Η Λιάριζα φτειάνει φωλιές στὰ δέματα, καὶ ἀπέκει χαίρεται ἀπὸ ἔχει τὰ πλάκια της, καὶ ολετράει πίσω ἀπόνω καὶ ματαδίνεις ἀλλη μιὰ βούβα πίσω ἀπόνω, καὶ ἔρχεται, ἔτσι γιά, γυροβολεῖς καρδοτούμπες, καὶ πασίνει πίσω στὸ δέμα, μαζεύεις σκλητάκια καὶ ορέινει τὸ μπούκωμα στὰ πλάκια της καὶ τὰ ταγιζεις.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ

ΚΡΑΣΙΑ ΜΕΣΟΔΟΤΙΟΥ

'Απ' τὰ ἀμπέλια τοῦ κ. Κ. Στασινόπουλου.

Φυσικὰ καὶ ἀνόθετα

Πουλιούνται δόσει Ζήνωνος 4 Β.

Μεζέρο τοῦ τραπεζιοῦ τοῦ 1903	η ἵκα λεπ.	60
Κόκκινο	η	η
"Ασπρό</td		